

Oponentský posudok na habilitačnú prácu

Oponent: prof. Ing. Alena Daňková, CSc.

Autor: Mgr. Gabriela Sláviková, PhD.

Názov: Emocionálna inteligencia manažérov a manažerok vo vzťahu k zvládaniu stresu manažérmi

Formálna stránka:

Rozsah habilitačnej práce (137 strán) zodpovedá požiadavkám, ktoré sú kladené na tento typ kvalifikačných prác. Habilitačná práca je formálne členená do 6 základných častí. Najväčšie rozsahom sú teoretická a analytická časť, vrátane časti, ktorá je venovaná výsledkom výskumu. Rozsahom menšie sú teoretické a praktické prínosy práce, záver, zoznam bibliografických údajov a prílohy. Práca obsahuje aj slovenský a anglický abstrakt, zoznam tabuliek a grafov, zoznam skratiek a značiek.

Teoretická časť práce:

Táto časť práce je reprezentovaná 3 podstatnými kapitolami. V týchto kapitolách sú rozpracované základné pojmy, s ktorými sa v habilitačnej práci stretávame. Pozornosť je postupne venovaná problematikám emocionálnej inteligencie, osobnostným vlastnostiam a charakteristikám manažérov a manažerok, výskytu stresu v pracovnom prostredí so sústredením pozornosti na zvládanie stresu manažérmi a manažérkami.

Uvedené teoretické kategórie a konštrukty sú špecifikované na základe spracovania veľkého počtu odborných literárnych zdrojov. Tieto sú uvedené v zozname použitej literatúry na 15 stranách, s významným počtom zahraničnej literatúry.

Teoretické spracovanie problematiky habilitačnej práce je postavené nielen na rozsiahlom počte citovaných zdrojov, ale jednotlivé prístupy sú jasne štruktúrované a nechýba ani konfrontácia výskumných zistení, napr. v kontexte problematiky sociálnej a emocionálnej inteligencie, resp. z hľadiska problematiky manažérov a manažerok. Vo vzťahu k uvedenej charakteristike je potrebné uviesť, že autorka mohla zaujať v niektorých prípadoch aj kritickejší postoj k prezentovaným poznatkom. Viem ale pochopiť, že to možno uvedie v článkoch alebo publikáciách, ktoré určite vzniknú na báze tejto habilitačnej práce.

V rámci posúdenia teoretickej časti habilitačnej práce je uskutočnený prehľad poznatkov a publikovaných výstupov v širokom časovom rozpätí. Uvedené sú myšlienky, ktoré súvisia so vznikom výskumu uvedených problematík, ako aj najnovšie zistenia v týchto oblastiach výskumu. Takáto teoretická analýza umožňuje vytvoriť si takto ucelený obraz o problematikách skúmaných v rámci habilitačnej práce.

Analytická a výsledková časť práce:

V nadväznosti na teoretické rozpracovanie skúmaných problematík autorka habilitačnej práce formulovala požadované atribúty analytickej časti tejto práce. Postupne venovala pozornosť formulácii výskumného cieľa habilitačnej práce, výskumným problémom a hypotézam, výskumnej vzorke a metódam použitým v habilitačnej práci.

Je potrebné zdôrazniť, že analytická a výsledková časť habilitačnej práce je syntézou 4 výskumov a zistení, ktoré z týchto výskumov vzišli. Tomuto konceptu, ktorý je možné pozitívne hodnotiť, zodpovedá aj počet použitých metód práce pri zbere údajov, ako aj pri ich matematicko-štatistickom spracovaní. V nadväznosti na prezentovaný koncept výskumného projektu habilitačnej práce, je výskumná vzorka respondentov charakterizovaná priamo pri prezentácii výsledkov jednotlivých výskumov. Ako už bolo uvedené, štyrom realizovaným výskumom, zodpovedajú aj 4 výskumné vzorky respondentov.

Analytická a výsledková časť habilitačnej práce sú prezentované prehľadne a zrozumiteľne. Jednotlivé podkapitoly venované určitým aspektom analýzy skúmanej problematiky, sú v podstate zoradené v takom poradí, ako sú uvedené jednotlivé hypotézy. Uvedená štruktúra prezentácie výsledkov umožňuje ľahkú orientáciu vo väčšom počte uvádzaných zistení. Je potrebné uviesť, že už v tejto časti autorka nielen popisuje získané výsledky, ale aj ich komentuje a dáva do súvislostí s viacerými poznatkami prezentovanými už v teoretickej časti práce. Takto si vytvorila veľmi dobré východisko pre spracovanie nasledujúcich častí práce, predovšetkým ku kapitole, ktorá je venovaná teoretickým a praktickým prínosom habilitačnej práce.

Teoretické a praktické prínosy:

Ako už bolo uvedené, kvalitné vypracovanie analytickej časti habilitačnej práce a rovnako kvalitné spracovanie výsledkovej časti, umožnili prezentovať teoretické a praktické prínosy práce na rovnako kvalitnej úrovni.

Pozitívne hodnotím nie často sa vyskytujúcu špecifikáciu metodologických a teoretických prínosov práce. Je možné súhlasiť s autorkou, že tieto oblasti sú si veľmi

blízke, možno sa aj čiastočne prekrývajú, ale z hľadiska obohatenia poznania v danej oblasti výskumu, je ich samostatné špecifikovanie opodstatnené. V tejto súvislosti je potrebné upozorniť a zároveň pozitívne hodnotiť overenie a úpravu metodiky TEIQue v našich podmienkach. Výsledky výskumu, ktorý bol uskutočnený na vzorke 2 214 respondentov, dávajú zároveň aj vysokú mieru opodstatnenia týchto záverov.

Všetky prezentované teoreticko-metodologické prínosy je jednoznačne možné pozitívne hodnotiť z hľadiska rozvoja a obohatenia poznania v skúmanej oblasti. V tomto kontexte je zahrnutá diskusia o situačnom a dispozičnom prístupe k skúmaniu. Diskusia o štrukturálnych faktoroch konštruktu emocionálnej inteligencie a o ich transkultúrálnej stabilite aj v kontexte manažérskej práce, ako aj diskusia o emocionálnej inteligencii ako výkonovej alebo znakovkej charakteristike osobnosti manažérov a manažérok. V konečnom dôsledku prispievajú zistenia prezentované v habilitačnej práci aj do oblasti poznania, ktorá súvisí s problematikou existencie viacerých druhov inteligencie.

Praktické prínosy zistení habilitačnej práce vidí autorka vo viacerých oblastiach. Uvádza oblasť súvisiacu so samotnou prípravou manažérov na ich budúce povolanie, celoživotným vzdelávaním manažérov, špecifikovanými tréningovými programami. Pozitívne je možné hodnotiť nielen uvedenie problematiky výcvikov, ale aj ich konkrétny popis v nadväznosti na poznatky viacerých autorov.

Záver habilitačnej práce:

V závere habilitačnej práce autorka zdôrazňuje v zmysle cieľa tejto práce, ktorý bol uvedený hneď v úvode, že hlavným zámerom prezentovanej práce bolo prispieť novými poznatkami k zvýšeniu efektívnosti manažérskej práce. Správne aj v kontexte realizovaného výskumu v habilitačnej práci uvádza, že tento problém je, ak nie priamo problém interdisciplinárny, tak určite je multidisciplinárny. Dokumentuje takto opodstatnenie zamerania svojej habilitačnej práce. Uvedené opodstatnenie tejto práce je následne potvrdené aj záverom, že manažérska práca je spätá so zvládaním stresových situácií, ktoré má širokospektrálny dopad.

V tejto časti práce autorka uvádza, že stanovený cieľ habilitačnej práce bol splnený. Dokumentuje to overením faktorovej štruktúry metodiky TEIQue v našich podmienkach a jej vhodnosti pre zisťovanie emocionálnej inteligencie manažérov a následnými výsledkami analýzy možností aplikácie tejto metodiky v našich podmienkach.

Otázky:

1. Je možné vyjadriť emocionálnu inteligenciu manažérov aj jedným výsledným skóre, jedným číslom?
2. Môžu manažéri pri zvládaní stresu využívať aj stratégie, ktoré nie sú priamo zamerané na riešenie problému, ktorý stres vyvolal?
3. Aká je súvislosť medzi sociálnou a emocionálnou inteligenciou manažérov?

Záver:

Posudzovaná habilitačná práca svojou štruktúrou, obsahovým zameraním a dosiahnutými výsledkami poskytuje cenné teoretické a praktické poznatky využiteľné pre rozvoj príslušnej teórie a prax. Po formálnej a obsahovej stránke je práca spracovaná na vysokej odbornej aj vedeckej úrovni.

Vychádzajúc z uvedeného „o d p o r ú č a m“ habilitačnú prácu k obhajobe a po úspešnom habilitačnom konaní odporúčam menovať Mgr. Gabrielu Slávikovú, PhD. za docentku v odbore 3.3.15 Manažment.

V Košiciach, 20. 03. 2015

prof. Ing. Alena Daňková, CSc.
oponentka